

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - - - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. 1 óbszori hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabása szerint a Leopold Gyula

Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A király születésnapja.

Nyolczvanéves életkor magaslatáról tekint népeire és két generáció változatos és viszontagságos, fájdalmas és dicsőségs történetére az uralkodók patriarchája, a világ egyik legnagyobb hatalmu és legtekintélyesebb embere: I. Ferenc József magyar király.

A családfő születésnapja örömnappal minden jó családi életben. Örömmel üdvözlök, a tiszteletnek és szeretetnek jeleivel veszik körül az ünnepeket.

Ilyen szép ünnepe van ma egy egész nemzet-családnak. Népek és országok ünnepeinek. Ünneplik azt az öreg embert, aki napjait kora reggeltől népeiért való gondoskodásban tölti el; s aki egy cherub éberségével s egy megváltó szeretetével virraszt millióknak békés álma felett.

Azt az öreg embert, aki mindenk felett áll méltóságban; de akit még saját méltóságánál is magasabbra emeltek a sorscsapások és szenvedések.

Azt az öreg embert, aki még ma is, 80 éves korában, szilárd léptekkel jár a hegyek közt és szédülés nélkül pillant át sasszemével a hegyszakadékok mélységei fölött.

Azt az öreg embert, aki ezzel a biztos pillantással tekinti át a magasból birodalma sokféle népeit; s nincsen olyan zug a messze földön, amely figyelmét és érdeklődését kikerülné.

Azt az öreg embert, akit tapasztalatokban gazdag és hosszú élete bölcsesé telt; aki a fajszertet ezerféle, sokszor ellentétes érdekeit az egység magas czéljába tudja összekötni, s a legtermészetesebb önzés tulságait, ha azok az egész kárára válnának, nagy tekintéllyel és tapintatával egyedül képes korlátozni. Nagy birodalmának első politikusa és minisztere; minden gondolatát széppé avatja az emberszeretet, a vágy és törekvés népei boldogítására.

Népek millió között nincs ember, aki nálánál többet tapasztalt, többet szenvedett, többet munkálkodott volna.

Nincs annyi mártíromság a költők képzeletében, amivel a sors meglátogatta; nincs annyi szeretet a mesés pelikánban, mennyit ő mások sebeinek gyógyítására fordított; nincsen annyi

méltóság az ó-világ kőkolosszusain, amennyit ő az öntudat nyugalmával s az erkölcsi erő felsőségével megvalósított; nincsen annyi halhatatlanság a római Pantheonban, amennyit ő fájdalmával, szeretetével s erkölcsi erejével kiérdemelt.

Az idő öreggétette, az örök emlékezet halhatatlanná teszi.

De hazánkra nézve nemesak nagy ember; több az embernél, még akkor is, ha az halhatatlan.

Ő a magyar szent korona képviselője s alkotmányunk alapelvének, a monarchikus elvnek megszemélyesítője. Szent és sérthetetlen; magyar ember előtt a felséges volta minden földi képzeletet meghalad.

És ha már felségesnek született: még inkább azzá lett királyi munkásságával. Hazánk 43 esztendő újabb történetét valójában Ő csinálta meg; erre a fejlődésre Ő lehelte rá békés és bölcs lelkének impresszióját.

Elégyszer volt alkalom meggyőződni, hogy a király a magyar állameszmének lelkes és hű kifejezője. Áldás reá és örök dicsőség azon buzgalomért és hűségéért, melylyel uralkodói kötelességeit teljesíti.

Hódoljunk mélységes tisztelettel az Ő felsége és nagy lelke előtt.

Ő az egyedül, aki nemzeti erősödésünk útjából minden akadályt képes elhárítani; Ő az egyedül, akinek nagy bölcsesége legerősebb biztosíték arra, hogy el is fogja hárítani.

Lelkesedés, küzködés, munkálkodás, hazafias epekedés lehet nélküle; de siker és dicsőség csak vele és általa.

Szenvedélyek útját romok jelölik. Lelkesedés alkothat nagyot, de reá csak a bölcsesség sütheti a maradandóság bélyegét.

Egyesüljön ma minden jó magyar ember a bölcs király nevének ünneplésében. Az Ő neve szimbólum, a nemzeti mult nagyságának, a jelen sikereinek, a jövő szép reményeinek szimbóluma. Az Ő neve az egység, hatalom és glória.

Emeljünk oltárt s áldozzunk születésnapi ajándékot a legelső magyar embernek hazafias hódolatunkból.

Éljen a király!

A kollégium értesítője.

(Folytatás.)

A rektor évzáró beszédéből közöljük még a következő érdekes részleteket:

Folyó évi május 9. és 10. napjain a kolozsvári tankerület középiskoláinak igazgatói kollégiumunkban értekezletre gyűltek össze s az iskolai nevelés fontos kérdéseivel foglalkoztak. Ezen kérdések közül kiemelek egyet, a melyet magam is régóta várok és hangoztatok, egy magában egyszerűnek látszó határozatot, hogy az ókori nyelvek tanítása az eddiginél később kezdődjék. Üdvözlöm ezt a határozatot és örvendek azon, hogy ennek szükségét nálunk és ilyen tekintélyes és ilyen illetékes férfiak gyűlekezete hangoztatta. Ezen határozat, egyszerűségéből kihámozva, annyit jelent, hogy a középiskolai nevelésben több időt lehet majd fordítani a hazai föld, nép, természet és történelmeknek, a körülöttünk hatalmas méretekben fejlődő és új változatokban mutatkozó életviszonyoknak, a társadalmi élet mai formáinak, az emberi elme új vívmányainak ismereteseire és a testi ügyességek, művészi képességek fejlesztésére. Új világnézet, az emberi dolgok valódi értékéről való új fel-fogás keretei bontakoznak ki előttem, a melyben a tiszteletre méltó régi mult emlékei nagyon becses és tanulságos történelmi értékek fognak birni; de a jelen és jövő nemzeti élet eleven erejének fejlődésében már hatásosabb eszközöknek fognak helyet engedni.

Nagyon becses történelmi anyag az, a mi az ókori népek életében le van fektetve. Az emberiség szellemének két évezreden át valóságos dajkái voltak. Mikor az emberi gondolkodás balösvényekre tévedett, az emberi elme hozzá méltatlan kábulatba esett; a klasszikus írók térítették önmagához, vezettek a helyes utra vissza. De ha valamely nép irodalmában léleknevelő gondolatokat, tanulságos szép példákat, művészi formákat keresünk; ha meg akarjuk ismerni a mithologia ragyogó költészetét, a hősmondákat, az államalkotó és államfeuntartó hősiséget és bölcsességet; ehhez nem szükséges ma már mindenkinek azon nép nyelvét is megtanulni; megismerhetjük mindezt a becses tartalmat a magunk nyelvén is, talán sokkal részletesebben. A nyelv megtanulásában valódi élvezetük és sikerük csak azoknak van, kik arra erősebb tehetséget és akaratot fordíthatnak, vagy az ókori nyelvekkel tudományosan, életcéljukképpen akarnak foglalkozni. Aztán hála Istennek! nekünk is van már gazdag irodalmunk. Nekünk is van Tyrteusunk, nekünk is van Periklesünk és Demosthenesünk, kik olyan hangon szólnak hozzánk, mely jobban érdekel bennünket, jobban a szívünkhöz férközik. Nekünk is vannak Leoidásaink és Curti-

usaink, a kiknek önfeláldozása nemesítőleg és buzdítólag hat a lelkünkre.

A repülőgépkorszakát eljűk; lehetetlen ezen jelenség mellett úgy elhaladnunk, hogy gondolkodóba ne ejtsen bennünket. A magyar szellemet is szárnyakra kell segíteni; de nem olyanokra, melyekkel Daedalus és Icarus próbálkoztak; nem a naivságnak a nap hevéből könnyen olvadó viasszal összeragasztott szárnyaira; hanem a tudomány minden eszközeivel megedzett önbizalom, erő, biztonság és bátorság szárnyaira.

A nevelésművészet és dialektika minden esetre igen alkalmas gyakorlatok a gondolkodás fegyverkezésére. De egyoldalú volna az a felfogás, hogy csak ilyen úton lehet fejleszteni a gondolkodást. Minden ismeret fejleszt az értelmet, ha úgy van feldolgozva, hogy a feldolgozás módszere a gondolkodás helyes formáinak megfelel. A mi a nemzeti irodalom és természettudomány szegény volt ahhoz, hogy kellő anyagot nyújthasson az értelem nevelésére s a kedély nemesítésére: addig helyen volt általában az ősi forrásokból meríteni. Ha ma a nemzeti erőt a népek nagy küzdelmére edzeni akarjuk: ez a cél sok és nehéz újabb feladatot is ró a nevelésre. Idő kell a modern nyelvekre; idő kell a természettudományokkal való alaposabb foglalkozásra, hogy a magyar ember mindenütt oly dicsőségesen állja meg helyét, mint a hogy a szonoklatokban és jogi vitákban megállta. S ha a jövő küzdelmeire méltóképpen készülni akarunk, mind kevesebb időnk lesz a régi idők csataival, hőseivel, szonoklataival foglalkozni; hanem az igazi érdemeket és hősiességet a nemes cselekedet való kitartó munkában, a kötelesség-teljesítésben, az emberszeretet diadalmi sikereiben fogjuk keresni.

Levelezés.

Válasz a bucsuszóra.

Tövis, 1910. aug. 12.

Hol is kezdjem? Tan ott, ahol Teleky úr elhagyta, hogy én jelen soraimat nem a „vak gyűlölet” tentájába mártva írom — hanem írom mosolyogva, egyes tetteket ezáltal s hogy éppen tudják, hogy a multikori levelet „ki tja-fia” írta.

Mind különben a maga egésze mutatja, Teleky úr „bucu” válasza-t nem nekem szánta, s hogy mégis engem talál, oda magyarázom, hogy Teleky úr sokkal több jó-akaróját (?) tudja mint tenyleg van, s hogy kit Teleky úr a multikori cikk híjának gondolt, nem szállt le oda, ahova én, a válaszhoz szükséges anyagot összeszedni.

Mert mint teljes bizottsággal tudom, sem a vasutisták, sem pedig az, kinek cikke ele szólott (állomásfőnök) önnel és cikkeivel semmit sem törődnek.

Ezt is a többek kedvéért kellett előre-bocsátanom, hogy ne higgyék, hogy ezek után kitérek a válasz elől.

Fölteszem azonban, hogy a bucu válasz bucu válasznak marad s így Teleky úr felszólításának engedve egy másik kérdéssel válaszolok. Hitte-e komolyan amit a mostani s multikori cikkében írt, hogy missziót teljesített Tövisen? Ugyan minek adhatja magára a mártírság tövisi rózsakoszorúját akkor, mikor előbb a töviseket gondosan eltávolítja. Elismerem, hogy egy szindarab rendezése akkor, midőn az miudennemű utógondolat nélkül a köz- és jótékonyosság javára rendeztetik, kulturális cselekedet. Missziót gyakorol vele, ha ahhoz sikerül idegen ajkúakat megnyerni. De főrtelme-sen csunya dolog, ha azzal a szindarab-bal az ugys nehezen összetartó magyar intelligenciát széjjel tagolni volt szándéka, mikor az antiszemitizmust igyekezett egy

olyan helyre beoltani, amit eddig itt hírből sem ismertek. Teleky úr ezt cselekedte.

Egyszerűen illetlen öndicséret mind a két cikke. Tövis közönsége tudott lelkesedni a szepert, tudott lelkesedni a jóert Teleky úr ittlete előtt is, de ezután is felkarolja a szépet és nemest; tanúsága annak, hogy a megye egyetlen városának és községének nincs akkora Kossuth-alapja kézpénzben gyümölcsözőleg elhelyezve, mint Tövisnek. Ehhez az alaphoz Teleky úr nem járult hozzá, sőt bármily jótékonykezelt alkalomkor, ha az ugynevezett nem saját társasága rendezte, tántetőleg távol volt. Így hát legkevésbé volt joga a hírlapi csufondáros panasza. Ilyen csufos kudarcokkal még nem zárult Tövisen jótékonykezelt akció, mint a kegyede. Nem „heves” s nem „kárörömmel” írom én ezt, de a többek kedvéért kötelességem az igazságot leszögezni.

S legyen nyugodt Teleky úr, mi, kik össze fogunk fogni az ön és egyes érdektársai általt lerombolt társadalmunk felépítésére, nem leszünk „pártütők”, politika nem fog számolni s így hisszük, hogy kevesen lesznek azon egyének, kiket kizárólag politikai tisztesség, hithűség stb. fog kényszeríteni azon zászló alá, amit oly büszken lobogtat. Mi úgy tartjuk, hogy az ön elvei nem föltétlen szükségesegek a társadalom összetartásához.

Engem multikori levellem megírására sem a „vakgyűlölet” sarkalt. De bántott az önmagát felemelő öndicséret s a minket porba-sujtó, valótansággal telt kritika. Azt hitte, ki elők és holtak felett magát föltétlen úrnak képzelte, hogy az a pár vasuti, az a pár polgár s legvégül az az egynehány rongyos zsidó elviszi alázattal fillereit az ön által feltalált szinpad költségeire és másnap fürödhetik az „Alsófeher” felmagasztaló önjert kritikájában.

Azt tudtam, hogy mint ember jó színész, sajnós mint színész nem nyerhet dicséretet.

S most befejezől egy kérdésére még válaszolok. Felszólít, hogy szivre tett kézzel valljam be, hogy mindig a mai volt a politikai hitelvem. Minden esetre nagy haladás ez is, mert eddig a nem önnel egy politikai hitvallású embereket kvalifikálhatatlan jelzőkkel illette. Voltam 48-as, évekkal ezelőtt, mikor azonban Tisza idejében összerombolták a képviselőházat s felforgattak mindent, hogy a házszabályrevíziót megakasszák, azt a revíziót, melyet később ha más mártással leöntve, de mégis megcsináltak — akkor én szívem sugallatára kiléptem a pártból. Ez nekem akkor hitem és meggyőződés volt, s ezt gáncs már azért sem érheti, mert az én kilépésem összesen önnel a 48-as pártba való belépésével. Én akkor léptem ki, mikor az egész világ belepett abba a híres egyesült partokba.

Ha nem volna meggyőződésem ha nem volna hitelvem, igazam, meghajolnék véleménye előtt, de vallásom olyan mint politikám, meggyőződésből eredő s így követelm, hogy mindkettőt tiszteljek. Éppen ezért mert mindenki s még ön is tudja ezt, nem illethetett engem azon váddal, hogy a hatalom szeke-rének rudját akarom fogni. Dolgoztam elvem mellett, mert meggyőződés volt.

En nem vadolok senkit hazafarússal, de széjjel taposok bárkit, ki becsületembe mer gazolni s azt merné mondani, hogy engem valami érdek késztetett e sorok írására. Nem volt szándékom sem „vágni”, sem „útni”, csak életjelt óhajtottam adni s halat az Istennek, hogy körünkből elkerülve nem fogunk apró fulánkjai még közvetve sem szűnni. Adja az ég, hogy új helyen más véleménynyel legyenek. Én pedig elvárom, hogy bucsuzava igazi bucsuszó legyen, mely esetben ünnepiesen ígerek, én sem bántom nyugalmát.

Fried Ármin.

Vegyes hírek.

— **Lapunk az országgyűlési szünet alatt jelenik meg csak egyszer, vasárnap, jelenik meg.**

— **Ünnepi istentiszteletek.** Aug. 15-én hétfőn ünneplik a róm. kath hívők Nagyboldogasszony napját és egyuttal első

magyar királyunk szent István koronázási évfordulóját. Reggel 8 órakor csendes szentmise, 10 órakor szent beszéd, utána ünnepélyes énekes mise, d. u. 6 órakor litánia. — Aug. 18-án Ő Felsőge, apostoli magyar királyunk születése 80-ik évfordulóján, délelőtt 10 órakor hálaadó istentisztelet fog tartatni. — Aug. hó 20-án Szent István király napján reggel 8 órakor csendes mise, 10 órakor szent beszéd és utána ünnepélyes énekes istentisztelet, d. u. 6 órakor litánia.

Augusztus 18-án délelőtt 11 órakor Ő Felsőge a koronás magyar király születése 80-ik évfordulója alkalmából a református templomban istentisztelet lesz, mely alkalommal Jancsó Sándor lelkész imádkozik. Az istentiszteletet a gyülekezet és az egyházi énekkar éneke egészíti ki.

Az ág. ev. templomban d. e. 10 órakor tartanak ünnepies istentiszteletet.

Az izr. imaházban szintén 10 órakor tartják az ünnepi hálaadást.

— **Kinevezés.** A király ifj. Tóth Miklós szászsebesi járásbíró, Tóth Miklós ny. arvaszéki elnök fiát, törvényszéki bírói minőségben a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez nevezte ki.

— **Amnesztia a király születése napján.** Udvari körökből jövő hírek szerint nagyszabású amnesztia lesz Ő felsége, a király 80-dik születésnapja alkalmából. Az összes politika vétsegekre, a király és az uralkodóház elleni vétsegekre, a közrend és nyugalom ellen irányult büntetések és folyamatban levő vizsgálatokra terjed ki az amnesztia.

— **Az erdélyrészi és a felvidéki miniszteri kirendeltség 1911-ik évi költségvetésébe 350.000 koronát vett fel földművelésügyi miniszter.** Ezzel a jelentős összeggel hathatós népegélyezést tűzött ki feladataul a miniszter, hogy a szegényebb földművelést lábra állítsa. Különösen az idej szeszélyes és romboló időjárás okozta károk enyhítésére szánt nagy összeget.

— **Katonai hírek.** Honvédeink pénteken távoztak el városunkból pár heti gyakorlatra. F. hó 16-án a 23-dik honvéd gyalogezred érkezik Kolozsvárról városunkba, és innen egy napi pihenés után Szeben felé indul. A tüzérek pedig 17-én vonulnak vissza városunkon keresztül Kolozsvarra. Az elszállásokat már megkezdte a rendőrség. Kisebb gyakorlatokat vármegyénk területén M.-Bükös határában is tartanak. A katonák e hó 25-26 és 27-én érkeznek M.-Bükös községbe, mintegy 10.000-en. Valószínű, hogy Jenő főherceg is megjelenik e gyakorlatokon és gróf Teleki Ádám felsőújvári nagybirtokos vendége lesz.

— **Sorozás.** Az idej fősorozást, amint egyik számunkban előre jeleztük, f. hó 11-én tartották meg városunkban. Sor alá állott a városi sorozójárából 77 ifju, besoroztak 19-et (25%), távol maradt 18, kik más helyt állnak sorozásra. A besorozottak névsora: Medgyesi József, Hajdu István, Fehérvári Gyula, Székely Károly, Ilea Márián, Zakariás Sándor, Sebesi Samu, Czerják Lajos, Bakó Albert, Paulini Emil, Sarkadi Károly, Roleán Áron, Lapadean Ágoston, Biró János, Molnár György, Pópa Flóra, Mann Samu, Groza Miklós, Papp Sándor. A nagyenyedi járásból elő állott 520 ifju, besoroztak 105-öt. Az eredménynyel meg volt elégedve a sorozó bizottság.

— **Népesedés.** A magyar birodalom területén június hónapban 54,427 születés volt, és 38,577-en haltak meg. A terméze-

tes szaporodás 15,850 lélek. Házasság ugyan-
ebben a hónapban 10,959 kötött. Magyar-
országra 10,066, Horvátországra 893 esik.

— **Gyorsított gyorsvonat.** Kolozsvár
és Budapest között gyorsított gyorsvonat
beállítását tervezi a kereskedelmi miniszter.
Ugyanis az eddigi 9 órás menet helyett 6
és fél óra alatt érne fel a gyorsvonat Buda-
pestre. A közbeeső állomások megállási
idejét rövidítik meg. A kereskedelemre nézve
nagy időmegtakarítással jár ez az údvös
ujítás.

— **Csillaghullás.** Napjainkban egészen
f. hó 17-ig, ha szép tiszta időnk lesz, sürü-
csillaghullásban gyönyörködhetünk. Az esti
órákban, a hold eltávozása után tűnik fel a
szép égi látvány; a csillagok egész raja vo-
nul át az északi égboltozaton, az ugyneve-
zett Perseidákon.

— **A tibori gyilkosságra** vonatko-
zólag, melyet a lapokban megjelent közle-
mények alapján mi is közzeltünk, a vizsgálat
rendén megállapítást nyert, hogy a gyilkos-
ság nem politikai, hanem magán bosszu
műve volt.

— **Szerencsétlenség.** Tonz Sándor asz-
talosmestert saját műhelyében tegnap dél-
előtt súlyos baleset érte. A törekvő, szakmá-
jában igen képzett Tonz, pár hónapja
alakította át gyárszerűleg műhelyét, fage-
munkáló gépeit villanyerő hajtja; egy ilyen
géppel való munkája közben kapta el ruhá-
ját a hajtósíj és súlyos sérülést szenvedett.

— **Husvizsgáló tanfolyam.** Gyula-
fehérvárt f. hó 1-én kezdődött meg a hus-
vizsgáló tanfolyam. A tanfolyam vezetésére
ez alkalommal kivételesen Kaszás Elemér
veszprémi állatorvos-gyakornokot rendelte
ki a földm. miniszter. A nagyenyedi tör-
vényhatósági állatorvost az előkészítő teen-
dők alól felmentette és azzal a gyulafehérvá-
ri városi állatorvost bízta meg.

— **Népvándorlás.** A statisztikai hivatal
összeállította a június havi kivándorlások
számadatait. Ezek szerint június hónapban Ma-
gyarországon 9000 utlevelet váltottak, ebből
5282-öt kivándorlási szándékból. Amerikába
4867 egyén, Erdélyből Romániába 416 egyén
vándorolt ki június hónapban. A kivándorol-
taknak 25,9% a magyar anyanyelvű volt. —
Magyarországba 996 egyén vándorolt be.

— **Gyümölcs-árverés.** A torda—nagy-
szében—brassói állami közút 26—32 kilomé-
ter szakaszán vagyis a miriszló nagyenyedi
határban, 100 darab cziderkörtefa 100—120
literveka termését, a 32—39 km szakaszán,
a nagyenyedi határban 300 darab czider-
almafa 1000—1200 literveka termését a
nagyenyedi magyar királyi államepítészeti
hivatalnál folyó hó 15-ikén delelőtt 9 óra-
kor nyilvános versenytárgyalás útján elad-
ják. A feltételek megnevezett hivatalnál
tudhatók meg.

* **Magas jutalék** mellett ügynököket,
utazókat keres ablak-redőnyök elárúsítására
Schillinger Simon és Társa ablakredőny
gyára Budapest, Gróf Zichy Jenő u. cza 16,
hová írásbeli ajánlatok és megrendelések in-
tézendők. 110 2—2 v

— **A méhészet tanulása.** A gödöllői
m. kir. állami méhészeti gazdaságban a folyó
évben október hó 15-én megkezdődő két
éves méhészmunkás tanfolyamra pályázatot
hirdet a földművelésügyi miniszter. 6 olyan
egyen, kik 16-ik életévüket betöltötték, de
85-ik életévüket még túl nem haladták,
pályázhat felvételre. Egy koronás bélyeggel
ellátott folyamodványokat a m. kir. földmü-
velésügyi miniszterhez (Budapest, V. Ország-
házter 11) folyó évi augusztus hó 15-éig
kell benyújtani keresztlevéllel, az elemi nép-
iskola negy osztályának elvégzéséről szóló
és orvosi bizonyítvánnyal. A tanfolyamra
felveendő a gazdaságban szabad lakást és
államköltségen teljes ellátást, ruhát kapnak,
betegség esetén ingyenes orvosi segélyben
és gyógyszerben is részesülnek. A szüksé-
ges könyveket, írószereket, a gyakorlati
munkához megkívántató felszereléseket, szer-
számokat és eszközöket használatra szinten
ingyen kapják. Csakis a gazdaságokban dol-
gozók vételnek fel a tanfolyamra.

Tudományos megfigyelések a moszk-
vai császári orvosi egyete-
men megállapították:

„Valamennyi hashajtó ásványvíz
között a **Ferencz József**-keserü-
viz gläubersóban és keserősóban
a leggazdagabbnak bizonyult. En-
nél a sajátjánál fogva, melyet
még fokoz az, hogy szódabikar-
bóna-tartalommal is bír, minden
más hasonló ásványvíz fölé helye-
zendő. A természetes Ferencz Jó-
zsef-keserüviz még kis adagok
használata mellett is, gyorsan és
biztosan ható hashajtó.”

A valódi Ferencz József-keserüviz
csakis teljesen természetes állapotban,
minden hozzátétel nélkül kerül forgá-
lomba és ásványvízüzletekben, gyógytá-
rakban és drogeriákban kapható.

Közgazdaság.

Állatbetegségek vármegyénkben.

A lépfene Hosszutelkén járványos, Székás-
preszáká, Oláhbagát, Pókafalva, Kisludas,
Besenyő, Ohába, Szászpatak, Diód, Vajasi,
Tövis, Drombár és Strázsán szörványos.

Veszétség van Marosszentimre, Mihácz-
falva, Marosgombás, Berve, Csóra, Alsó-
marosvárda, Csufud, Véza, Sárd, Gabud és
Gyulafehérvárt.

Juhhimlő van Nagyenyed, Alamor, Vingárd
Kisaknán és Gáldtón.

Rühkór van Gergelyfaján és Oláhtordoson.
Sertésorbáncz van Gergelyfaja, Vingárd, Ala-
mor, Miriszló, Muzsina és Borbánd közse-
gekben.

Sertés-vesz pusztit Marosgombás, Oláhapa-
hida, Berve, Limba, Buzásbocsárdon és
Nagyenyeden szörványosan.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig, 40 fillér, azon túl min-
den szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Le-
vélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha
póstabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadó-
hivatal veszi fel.

Egy használt de jó karban levő
zongora olcsó áron eladó. Szénatér
7. szám alatt. 201 7—8

KIADÓ, esetleg ELADÓ házastelek

folyó év szeptember 29-től kezdve.

A Baromvásár-utca 14. sz. alatt 3 szoba,
konyha, kamara, pincze, melléképítmé-
nyek, szép gyümölcsös kert s szántófölddel
együtt. Értekezhetni **Bálint János**nál.

107 4—v

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak

a Nagyenyedi Szővőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

Egy okos fej

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszer-
használat; azok elsajátítása a háziasszonyok
előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle Ütőpor, ára 12 fillér,
helyettesíti az élesztőt, süthetünk vele kalácsot,
tortát, linezi tésztát és sok mindenféle süte-
ményt éstészt. Használatával a tészta nagyobb,
kellemesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Pudingpor, ára 12 fillér,
tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb
könnyű utáérték gyermek-knek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanillia-cukor, ára 12 f.,
használható a csokoládé vanillizásához, Pud-
dinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb.,
teljesen pótolja a drága vaníliát. Egy csomag
tartalma megfelel 2—3 rúd jó vaníliának.

Megfelelő használati utasítás minden csomagon
olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható.
Recept leírás ingyen. 200 3—26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs.
Nagyenyeden kapható Odor Béla gyógyszerésznél.

Kristály forrás savanyúvíz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megaka-
dályoz. Több mint ezer orvos ajánlja.

Kapható minden fűszer- és csemege-üzlet-
ben, jobb vendéglőben és kávéházban.

Főraktár: Grünfeld D. utóda czégnél Nagyenyed.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat r. t.

Budapest (Buda) 174 7—8 v

916—1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szabályszerűen elfogadott lemond-
das következtében megürit és évi 1000
korona állami hozzájárulással rendse-
resített és eddig a marhalevelkezeléssel
egybekötött **benedeki köräljegyzői
állásra** ezennel pályázatot hirdetek és
felhívom mindazokat, kik ezen állást
elnyerni óhajtják, hogy szükséges minő-
sítési okmányukkal felszerelt pályázati
kérvényüket a fenálló szabályok szerint
előírt uton hozzám 1910. évi augusz-
tus hó 25-ig mulhatatlanul adják be.
A választás napját később fogom
kitűzni.

Tövis, 1910. augusztus hó 3-án.

Dr. Tokos Géza,
főszolgabíró.

109 2—3 v.

Hirdetéseket jutányosan vesz fel
:: kiadóhivatalunk.

